

[Viggo Starcke.]

forhøjet deres løn nogle øre i timen, nogle kroner om dagen eller så og så meget om ugen, og gang på gang har de set resultatet: at priserne er steget, og at skatterne er steget. Der er dem, der mener, at allerede nu, hvor det ser ud til, at arbejderne vil opnå visse resultater, forberedes der skatter til opsugning og prisstigninger til opslugning af det, der er kommet mere i lønpenen.

Hans Rasmussen: Det ærede medlem hr. Aksel Møller kom ind på spørgsmålet om konflikter i al almindelighed som afgørelsesmiddel i det øjeblik, de to parter på arbejdsmarkedet ikke er i stand til at nå til forståelse med hinanden. Det er jo et spørgsmål, som gentagne gange har været til behandling i dette høje ting, og om hvis løsning man vist kan sige, at vi har haft forskellige opfattelser. Vi er fra fagbevægelsens side ikke uimodtagelige for fornuft; men det er vor opfattelse, at indtil nu har det ikke været muligt at få navnlig de borgerlige partier til at lovgive for hele det økonomiske liv, idet man kun har ønsket at lovgive om arbejds lønningerne. Vi finder, det er en urimelighed, at man vil lovgive mod arbejderne, medens der ingen begrænsninger skal være med hensyn til indehavernes fortjeneste af virksomhederne — det er her, vi ikke kan være med.

Vi er stadigvæk parat til i det udvalg, der er nedsat til behandling af det radikale venstres forslag om voldgift, at tage en fordomsfri drøftelse af arbejdsmarkedsforholdene i forbindelse med hele vor økonomiske politik og landets økonomiske liv. Vi erklærer os hjemme i så henseende, og vi venter blot på et vist udspil.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller var så venlig at komme med et citat fra fagbladet „Jern og Metal“ for oktober sidste år. Det er rigtigt, at jeg dér har fremsat forskellige økonomiske betragtninger — betragtninger, som jeg fuldtud vedstår; men hverken dér eller i det forslag, der er fremsendt til Jern- og Metalindustriens Sammenlutning, tror jeg det ærede medlem vil være i stand til at finde krav, der har karakter af generelle lønkrav. Der er fremsat krav om lønforhøjelse for de lavestlønnede, og det har jo også været muligt ved de seneste forhandlinger at finde frem til for-

ståelse i det mæglingforslag, som nu er en kendsgerning. Det er derimod rigtigt, at vi har fremsat visse ønsker om visse sociale problemers løsning, idet vi fandt det ganske rimeligt, at der blev pålagt produktionen en omkostning i tilfælde af, at dens arbejdere blev syge. Det var et af de spørgsmål, der skaffede os mange besværligheder, og som bl. a. var medvirkende til, at forhandlingerne strandede. For cirka halvdelen af de arbejdere, der er beskæftiget i jernindustrien, er der absolut ikke stillet det mindste lønkrav, idet lønkrav ikke ordnes på den måde i overenskomstsituationer.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller reagerede overfor den måde, hvorpå metalarbejderne og Dansk Arbejdsmands Forbund havde modtaget forligsmandens henstilling om udsættelse af strejkerne. Årsagen er jo slet og ret den, at overenskomstsituationen i den grad er trukket ud, at vi ikke kan få nye overenskomster, som kan blive gældende fra den 1. marts, hvor overenskomsterne udløber; tværtimod ved vi jo, at der vil gå meget lang tid, forinden de bestemmelser, som vi opnår enighed om — dels ved parternes forhandlinger, dels ved forligsmandens medvirken — når vi når så vidt, kan træde i kraft; de vil først få gyldighed langt ind i det nye overenskomstår. På den baggrund vil jeg gerne spørge: Kan det være rimeligt, at det høje ting i forligsmandsloven indsætter en bestemmelse om, at forligsmanden skal have ret til at udsætte konflikterne, men ikke udover en uge? Det må da være i strid med denne lovs forudsætninger, hvis udsættelser gang på gang skal kunne finde sted. Mon ikke det høje ting, da man behandlede denne lov, havde for øje, at man, så hurtigt, som det var muligt, skulle bringe konfliktsituationen mellem arbejdsgivere og arbejdere til afslutning, bl. a. for at tilgodese vore eksporterhverv? Vi ved jo meget godt, at hvis stridigheder på arbejdsmarkedet opstår, kan det også komme til at gå ud over beskæftigelsen, bl. a. fordi vi kommer til at mangle visse ordrer. Derfor tror jeg, det er helt rimeligt, at den nævnte lov begrænser udsættelsen af konflikter, fordi både arbejdsgivere og arbejdere da får forståelsen af, at man skal se at blive færdig indenfor en rimelig tid.

Når flere af de ærede ordførere har været